

Kystkultur er også inkludering

600 bryggeplank blir fort 3 millioner kroner

Kaia i forkant av langbanen utgjør en lengde på mer enn 100 meter. I dag er det en betongplate, men om kort tid vil dekket være belagt med impregnerte planker. Ikke mindre enn 600 plank vil gå med til å kle brygga.

Og du kan være med. Reperbane-prosjektet har lagt bryggeplank ut for salg. For 5000 kroner kan du, i tillegg til å eie din egen planke, få inngravert et messinggkilt som vil bli frest inn i din planke. Det blir noe å vise frem til fremtidens generasjoner. Til nå er det kommet inn nærmere 400.000 kroner på salg av bryggeplank.

Ta kontakt: post@loggenkystlag.no

Tønsberg Kystkultursenter

Tønsberg Kystkultursenter ligger vakkert til på Nøtterøysiden av Kanalen i Tønsberg.

Senteret er tilholdssted for Loggen Kystlag og ishavsskuta Berntine. Loggen Kystlag har ansvaret for driften av de fem bygningene på senteret: Torpedomagasin, Verkstedbygget, Ladestasjonen, Riggerloftet og Sjøbua. Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter (STK) er organisert som en ideell ikke-økonomisk stiftelse. Stiftelsen ble etablert i 1991.

Stiftelsen har inngått en avtale med Tønsberg kommune om vederlagsfri disposisjonsrett til området. Stiftelsen er eier av alle bygningene og har stått for den ytre restaureringen av bygningene. Loggen Kystlag har ansvar for den indre restaureringen.

Tønsberg Kystkultursenters prosjekt-filosofi er «Vern gjennom bruk». Det er samme filosofi som Forbundet Kysten har for sin landsomfattende virksomhet.

Foto: Geir Rommetveit

Unge ukrainske flyktninger får nå tilbud på Kystkultursenteret der de lærer tredreing i Sjøbua. Integrering i det norske samfunnet er et viktig tiltak for å hjelpe flyktninger til å kunne lære seg språket, for på den måte stå sterkere i arbeidsmarkedet. Og forhåpentligvis vil flere av kursdeltakerne bli en del av den store dugnadsgjengen som hver uke har meningsfulle oppgaver på langbanen.

Fra høyre: Daryna Kononenko, Frans Uytterdaele (instruktør), Davyd Harmash, Artem Buravikhin og Bogdan Nikolaevich.

Takk til våre bidragsytere

Følgende bidragsytere har satt oss i stand til å realisere gjenreisning av Tønsberg Reperbane (per 31.12.2024):

Anders Jahres humanitære stiftelse	1 210 000
Eivind Eckbos legat	200 000
Finn Wilhelmsens stiftelse	1 900 000
Gaveforsterkningsmidler	2 130 000
Jac. O. Lyngaas stiftelse	255 000
Scanrope-veteraner	2 000 000
Sparebankstiftelsen DNB	10 000 000
Sparebankstiftelsen Nøtt. / Tbg	5 850 000
Stiftelsen Randineborg feriesenter	1 150 000
Tønsberg Kommune	3 500 000
Vestfold fylkeskommune	500 000
Vestfold og Telemark fylkeskommune	5 300 000
Andre bidragsytere og øvrige inntekter	434 900

Dette nyhetsbrevet vil bli oppdatert med jevne mellomrom. Her vil vi orientere om status for prosjektet og ikke minst supplere denne oversikten over bidragsytere som gjør det mulig for oss å realisere prosjektet.

NYHETSREV

Februar 2025

Reperbaneutstyret er på plass i langbanen

De er glade for å ha utstyret klart til montering, Rune Gustavsen (t.v.), siste operatøren ved den gamle reperbanen, Arne Steinsbø og teknisk sjef Gunnar Monrad Jacobsen. Foto: Torgny Alstad

Arne Steinsbø, som er leder i både Loggen kystlag og Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter, er godt fornøyd med fremdriften av innredningen av reperbanebygget.

- For å få skinner til langbanen på plass og kunne montere repslag-maskineriet, forbereder vi nå støping av gulv i hele bygget. På dugnad legger vi isolasjon og armering. Når støpingen er gjort, kan vi begynne overhaling og montering av maskineri og drivverk.

Er det interesse for seilskutetiden i kystlaget?

- Uten tvil! Vi har høsten 2024 hatt tre møter med tema tau og seilskutetiden, og da med fullt hus i Riggerloftet. Det blir bra når vi snart får enda større forsamlingslokale i det nye bygget, slik at vi også kan invitere folk uten

medlemsskap i Loggen Kystlag.

Hva med økonomien?

Vi har til nå ved hjelp av gode givere fått hele 33 millioner kroner, men det trengs ennå en god del mer for å få ferdig innredning og utsmykking. Vi søker nå både Kulturminnefondet, stiftelser, legater og andre.

Det er flere som har sansen for at vi her skal kunne dokumentere hvordan repslaging gjøres. En viktig del for å komme i mål, er de mange tusen dugnads-timer som medlemmene våre legger ned i prosjektet.

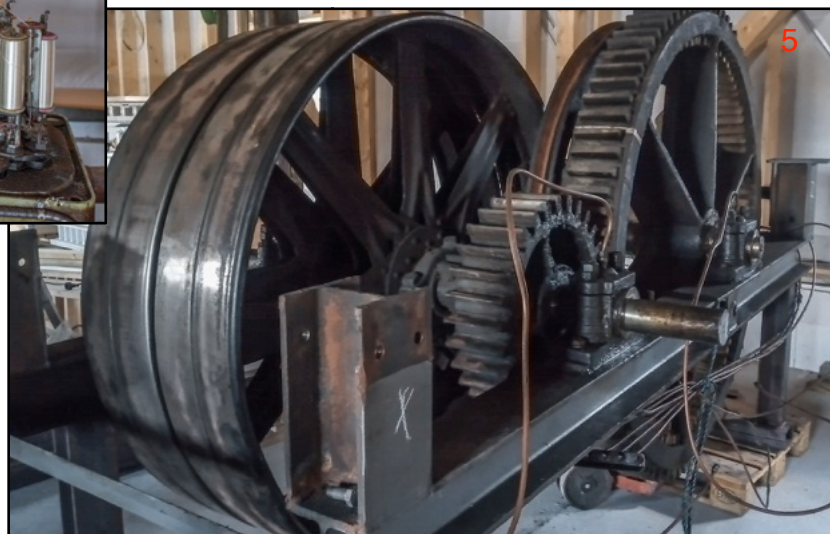
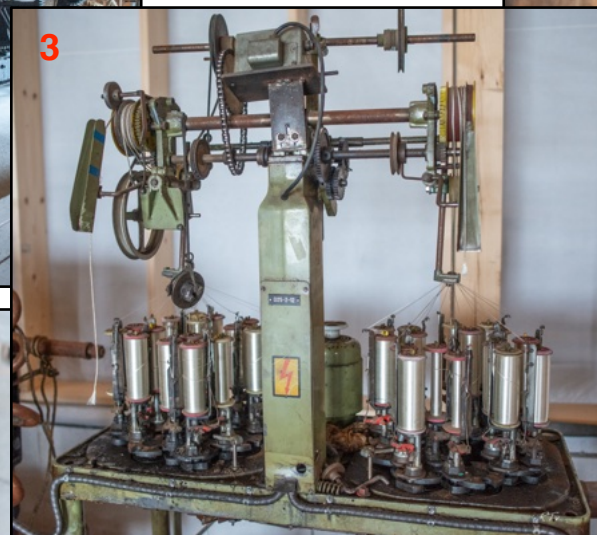
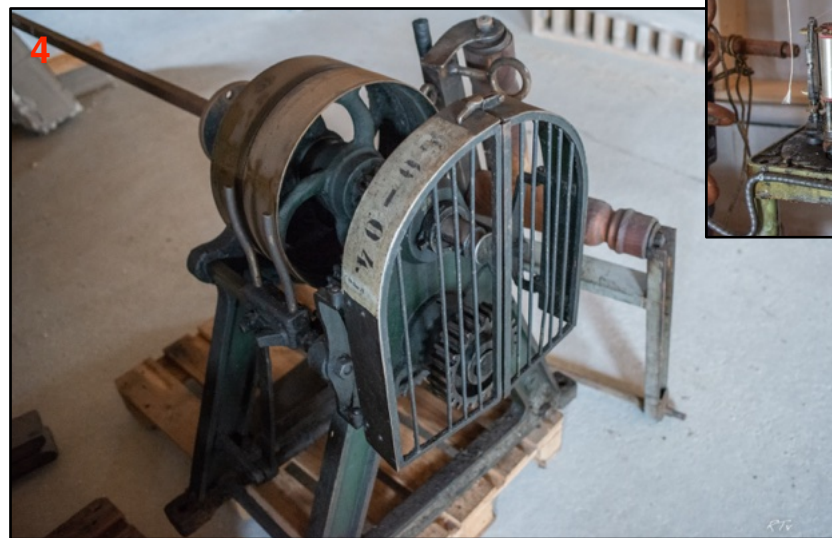
Repslagingen er jo det viktigste i bygget, men hva annet blir det plass til?

Der er ennå ikke alt avklart, men det blir uansett presentasjon av historien til repslaging og seilskutetiden, særlig det som har med Tønsbergområdet å gjøre. Dessuten har vi intensjonsavtaler om aktiviteter for alle aldersgrupper, innvandrere og flyktninger.

Hva med uteområdet?

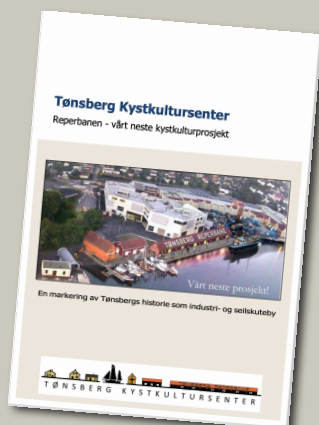
Til sommeren vil koblingen til Færder videregående skole være ferdig, og et fantastisk nytt byrom for almenheten mellom Reperbanen og Sjøbua vil da være på plass, sier en ivrig og travel Arne Steinsbø ved Tønsberg Kystkultursenter.

Nyhetsbrev

Dette nyhetsbrev er utgitt av reperbaneprojektet i regi av Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter.

Nyhetsbrevet inngår også som et vedlegg til den mer omfattende prosjektbeskrivelse om Reperbane-prosjektet. Denne prosjektbeskrivelsen kan lastes ned fra www.loggenkystlag.no/reperbanen-2/

Redaksjonen for dette nyhetsbrevet avsluttet februar 2025.

Tønsberg Kystkultursenter vil bevare minnene fra seilskutetida ved å gjenreise deler av Tønsberg Reperbane og formidle hvorfor den var en suksessbedrift i 222 år.

Tønsberg var på 1800-tallet en av Norges største seilskutebyer. Markedet for godt tau var stort. Reperbanen var over en lengre periode en av landets største produsenter av tauverk, og leverte tau både til seilskuter og til hvalfangstflåten. Fra etterkrigstiden og fram til bedriften ble lagt ned i 2018 ble det blant annet produsert avanserte spesialkabler.

Da den 460 meter lange reperbanebygningen (langbanen) ble revet, for å gi plass for moderne industribygg, ble deler av bygningskonstruksjonen og det gamle repslugermaskineriet pakket ned og lagret av Kystkultursenterets medlemmer.

Utstyret for å produsere tau og rep kommer

opprinnelig fra bedriftsmuseet som var ved virksomheten. Nå er dette tatt fram og inn i langbanen. Det gamle utstyret skal overhales og monteres.

LOKOMOTIVET (1): Kalles også utdrivervogn. Denne kjøres på skinner og blir drevet av drivtau som kommer fra girkassen oppe i taket. Bak lokomotivet står strekkutstyr som ble brukt til fortrekking av spesielt hvalline.

ENDEN (2): Denne skal stå fast på enden av banen under girkassen og får kraft fra den. Krokene kobles til garnet som skal flettes.

FLETTEMASKIN (3): Denne lager tynne, fletta liner, særlig flaggline av nylon.

HASPA (4): Denne skal stå på gulvet og spinner opp ferdigprodusert tau på et kryss som drives av belte fra girkassen i taket.

GIRKASSEN (4): Dette er hoveddelen av girkassen som skal være oppe i taket. Der er to remskiver, der den ene er fore drift og den andre frihjul.

Foto: Runar Tveiten

Mer enn 50 tilhørere var møtt opp for å høre om kystkultur, kystnatur og fiske på en temakveld på Riggerloftet i februar 2025. Her sees Sigrunn Børresen fra Statsforvalteren sammen med Pål Otto Hansen og Børge Damsgård fra Loggen Kystlag. Foto: Torgny Alstad

Knytter sammen kystkultur, kystnatur og et aktivt friluftsliv

Reperbanen er blitt et vakkert bygg. Når kaipromenaden er ferdig ligger det sentralt i Tønsbergs nye byrom. Den spennende diskusjonen om utforming og funksjon inne i bygget, er godt i gang.

Antallet bygningstekniske krav og arkitektoniske hensyn er mange, og spørsmål om funksjon er først og fremst strategiske valg. Hva skal bygget bety for Loggen og Kystkultursenteret i framtiden? Hvordan skal vi få byfolk og andre til å komme innom? Hvordan skal vi skape aktiviteter, lære bort kunsten å slå tau, holde møter og utvikle en stolthet over nybygget? Noe må leies ut for å drifte anlegget, men forøvrig ønskes en åpen løsning der gulvarealet kan brukes fleksibelt, og vegger kan ha informasjon om kystkultur, repslugning og annet.

I Oslofjord-prosjektet «Levende Hav – Levende Kystkultur» er en av Loggens planer å knytte vår kystkultur tettere sammen med kystnatur og friluftsliv. Det pågår en dialog med Færder nasjonalpark, Ilene naturreservat og DNT i Tønsberg for å se hva som er mulig i Reperbanen. En slik utvikling vil gjøre bygget til et aktivt sted der Loggens kystkultur integreres bedre med nye brukergrupper som har et stort spenn i alder og interesser. Området vil bli en innfallsport som peker videre mot verneområder og bruk av kysten vår. Kombinasjonen av nytt og gammelt betyr en mer dynamisk tilnærming som kan øke interessen for å ta vare på kystkultur og kunnskap om rep og maritime håndverk. Det vil i tilfelle være et godt grunnlag for rekruttering av morgendagens kystkultur-entusiaster.

I mål etter mer enn 30 år

Populære prammer på rekke og rad

Medlemmer i Loggen kystlag har til nå laget fire prammer etter modell av «Lynet», som i sin tid kapprodde med rutebåten. Nå er de i gang med en ny pram bestilt av Kystkvinnene, og de har bestilling på fem til. Til nå er de laget i Sjøbua, men det kan bli aktuelt å bruke reperbanebygget til pramproduksjon. Her ser vi Bjørnar Sæther som jobber med spanten til nok en pram. De tidligere bygde prammene benyttes til rokonkurranse mellom de videregående skoler i distriktet. *Foto: Geir Rommetveit.*

Leder av Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter, og prosjektleder av reperbane-prosjektet, Petter Chr. Gran, og leder av Loggen Kystlag, Arne Steinsbø og kan med stor tilfredshet skue over kanalen og se Tønsberg Reperbane i store bokstaver på den gjenreiste langbanen. *Foto: Torgny Alstad*

Vi har bygget stein på stein. Det har tatt tid, men nå er vi snart i mål, sier leder for stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter, Petter Gran.

- Men det er ikke slutt nå, det er nå det begynner. Nå skal vi fylle 1000 kvadratmeter med kystkultur, sier Gran. -Vi takker alle som har hatt tro på prosjektet og støttet oss gjennom alle disse årene. I 1993 ble første del av langbanen revet, og det ble sådd et frø om å kunne gjenreise deler av landets lengste trebygning. Nå er 100 meter av bygget på plass.

Tønsberg Kystkultursenter

Tønsberg Kystkultursenter ligger vakkert til på Nøtterøysiden av Kanalen i Tønsberg.

Senteret er tilholdssted for Loggen Kystlag og ishavsskuta Berntine. Loggen Kystlag har ansvaret for driften av de fem bygningene på senteret: Torpedomagasin, Verkstedbygget, Ladestasjonen, Riggerloftet og Sjøbua. Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter (STK) er organisert som en ideell ikke-økonomisk stiftelse. Stiftelsen ble etablert i 1991. Stiftelsen har inngått en avtale med Tønsberg kommune om vederlagsfri disposisjonsrett til området. Stiftelsen er eier av alle bygningene og har stått for den ytre restaureringen av bygningene. Loggen Kystlag har ansvar for den indre restaureringen.

Tønsberg Kystkultursenters prosjekt-filosofi er «Vern gjennom bruk». Det er samme filosofi som Forbundet Kysten har for sin landsomfattende virksomhet.

Takk til våre bidragsytere

Følgende bidragsytere har satt oss i stand til å realisere gjenreisning av Tønsberg Reperbane (per 1.11.2023):

Anders Jahres humanitære stiftelse	1 210 000
Eivind Eckbos legat	200 000
Finn Wilhelmsens stiftelse	1 500 000
Gaveforsterkningsmidler	2 130 000
Jac. O. Lyngaas stiftelse	155 000
Scanrope-veteraner	2 000 000
Sparebankstiftelsen DNB	10 000 000
Sparebankstiftelsen Nøtt. / Tbg	5 350 000
Stiftelsen Randineborg feriesenter	1 150 000
Tønsberg Kommune	3 500 000
Vestfold fylkeskommune	500 000
Vestfold og Telemark fylkeskommune	5 300 000
Andre bidragsytere og øvrige inntekter	388 000

Dette nyhetsbrevet vil bli oppdatert med jevne mellomrom. Her vil vi orientere om status for prosjektet og ikke minst supplere denne oversikten over bidragsytere som gjør det mulig for oss å realisere prosjektet.

NYHETSREV

Mai 2024

Den nye langbanen er klar til mer kystkultur

Foto: Torgny Alstad

Etter mer enn 30 års innsats er nå de store bokstavene TØNSBERG REPERBANE, på plass på taket av den gjenreiste langbanen.

Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter har med det nådd nok en ny milepæl. Kystkultursenteret blomstrer som aldri før. Nå gjenstår det å fylle 1000 kvadratmeter med levende kystkultur og utleie, for å sikre prosjektets økonomi.

Tønsberg Reperbanes produksjon av tau foregikk i en 455 meter lang trebygning på Kaldnessiden, på folkemunne kalt langbanen.

Tønsberg var en av Norges fremste seilskutebyer. Mange båter, store og små, ble bygget og rigget lokalt her før de la ut på ferden som handelsskip på alle verdens hav.

Da første del av langbanen ble revet i 1993 ble reisverk og gammelt maskineri tatt vare på. Avtale om tomt for reetablering kom på plass og reguleringsplan for området ble godkjent i 2007.

Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter har nå oppført 100 meter

av fabrikkbygningen og planlegger å bruke den til å sette fokus på seilskutetida og gamle håndverks-tradisjoner. I Vestfold ble det bygget seilskuter i hver en vik langs kysten. Dette ønsker Kystkultursenteret å få fram i lyset. Det gamle replagermaskineriet skal få sin plass og tau skal produseres. Les mer om det i midtoppslaget.

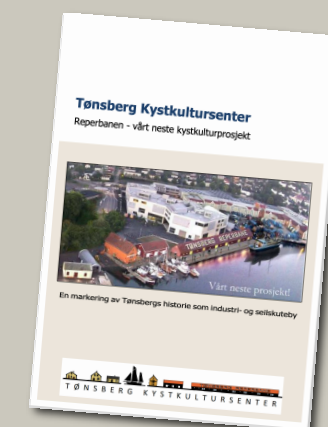
Kystkultursenterets motto «vern gjennom bruk» tilsier at bygget blir åpent for alle og egnet også til sosiale arrangementer.

Nå arbeides det med å fylle bygget med enda mer kystkultur.

Langs hele langbanen blir det en fem meter bred havnepromenade som en viktig del av en vandring langs vannet på Kaldnessiden.

Nyhetsbrev

Dette nyhetsbrevet er utgitt av reperbaneprojektet i regi av Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter.

Nyhetsbrevet inngår også som et vedlegg til den mer omfattende prosjektbeskrivelse om Reperbane-prosjektet. Denne prosjektbeskrivelsen kan lastes ned fra www.loggenkystlag.no/reperbanen-2/

Redaksjonen for dette nyhetsbrevet avsluttet 21. mai 2024.

Miljøngiver veldig fornøyd:

Direktør i Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg, Bjørn Engaas, liker det nye reperbanebygget som nå er så godt som ferdig utvendig.

Foto: Torgny Alstad

morsomt at det nå nærmer seg ferdiggjøring.

Har dere noen ønsker/forslag/ideer om hva bygget bør inneholde? - Håper det blir fylt med aktivitet som gjør at mange vil besøke stedet. Da er det nok viktig å tilby noe som fanger både unge og eldre.

Hva får det å bety at gangveien rundt kanalen kommer forbi på utsiden av reperbanen? - Når gangveien rundt kanalen i Tønsberg blir ferdig, kommer det til å bli superinteressant og ganske sikkert en attraksjon i den gamle sjøfartsbyen.

Stiftelsen deres har til nå gitt ca 5 mill. kr. Kan det være aktuelt å bevilge mer ...da til innredning? - Vi har gitt mye penger til prosjektet med reperbanen. Så får fremtiden vise om det kan bli enda mere, sier Bjørn Engaas.

Reperbanebygget fremstår veldig fint og vil bli en berikelse for hele området. Grunnen til at vi har støttet gjenoppbygging av deler av langbanen, er at det forener både sjøfartskultur og industrihistorie.

Og hva med bokstavene? - Det er i hvert fall ingen tvil om at de synes på lang avstand og vil nok få mange til å lure på hva en reperbane er.

Hva tenker dere om fremdriften på prosjektet? - Det er et stort prosjekt som naturlig nok tar tid å realisere. Veldig

Gunnar er klar for comeback som teknisk sjef

Det er nå snart 30 år siden det ble produsert tau ved den gamle reperbanen. Da var Gunnar Monrad Jacobsen teknisk direktør.

-Det å lage tauverk var en interessant og viktig jobb den gangen. Det var stor etterspørsel. Og det var viktig å hele tiden produsere god kvalitet. Det kunne ikke være noen skavank på noen del av tauet.

Hva synes du om at det igjen skal produseres tau her?
Da Kystkultursenteret overtok maskinene og lovet å bygge opp igjen reperbanen, lovet jeg å bli med som pensjonist. Nå er vi her, og jeg tror dette blir bra!

Men er alt maskineriet fremdeles i brukbar stand?
Ja, alt er brukende! Og vi vil montere det slik at vi kan demonstrere hvordan langbanen egentlig var. Jeg ønsker at vi kan legge skinner langs hele bygget og ideelt sett lage lange tau, og da helt opptil 200 meter lange, det doble av lengden på reperbanen. Men nå er det jo opp til byggekomiteen å bestemme innredningen av bygget, sier Gunnar, som ser frem til å få lokomotivet og resten av maskineriet på plass.

Det er mange som har bidratt til reperbanebygget. Her er tre fra Timber AS som har stått for tømmerarbeidet: Thomas Ekenes, prosjektleder Norten Thiskov, tømrer. På bildet til venstre ses lærling Sebastian Hoksred, håndtere stikksga. Alle foto: Geir Rommetveit.

Repslagning og prambygging er bare to av mange aktiviteter ved Tønsberg Kystkultursenter. Her viser Brian McCloud fram håndtak til hoppetau som er dreid i verkstedet. Selve tauet er også produsert "på huset". Prammen er "malen" for prammer bygget ved Kystkultursenteret.

Lokomotivet skal på plass i Reperbanen

På kaien står to store containere med maskinutstyr fra den gamle reperbanen. Her ser vi lokomotivet eller utdriveren, som gikk fram og tilbake under produksjonen.

Her er ivrige dugnadsmedlemmer i gang med å flytte maskindelenene bort til nybygget.

Fra venstre står Tom Trulsen, Gunnar Monrad Jacobsen, Rune Gustavsen og Petter Christian Gran.

Tønsberg Kystkultursenter

Tønsberg Kystkultursenter ligger vakkert til på Nøtterøysiden av Kanalen i Tønsberg.

Senteret er tilholdssted for Loggen Kystlag og ishavsskuta Berntine. Loggen Kystlag har ansvaret for driften av de fem bygningene på senteret: Torpedomagasin, Verkstedbygget, Ladestasjonen, Riggerloftet og Sjøbua. Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter (STK) er organisert som en ideell ikke-økonomisk stiftelse. Stiftelsen ble etablert i 1991.

Stiftelsen har inngått en avtale med Tønsberg kommune om vederlagsfri disposisjonsrett til området. Stiftelsen er eier av alle bygningene og har stått for den ytre restaureringen av bygningene. Loggen Kystlag har ansvar for den indre restaureringen.

Tønsberg Kystkultursenters prosjekt-filosofi er «Vern gjennom bruk». Det er samme filosofi som Forbundet Kysten har for sin landsomfattende virksomhet.

Bli med på en Spleis

Leder av Loggen Kystlag, Arne Steinsbø og leder av Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter, og prosjektleder av reperbaneprosjektet, Petter Chr. Gran, benytter enhver anledning til å selge bryggeplank. Foto: Torgny Alstad

Tønsberg kystkultursenter er takknemlig for alle bidrag som kommer inn slik at det er mulig å få reist 100 meter av Reperbanen. Det er kommet mange store bidrag, men vi er like glad også for de mindre beløp.

Vil du være med å sette ditt preg på bryggepromenaden kan du få ditt eget messingskilt på en av bryggeplankene, eller bidra med en Spleis. www.spleis.no/project/333916, eller søk opp Reperbanen på Spleis.no.

Kontakt via post@loggenkystlag.no eller besøk oss på Kystkultursenteret. Der kan du få mer informasjon om hvordan å støtte opp om reperbaneprosjektet.

Takk til våre bidragsyttere

Følgende bidragsyttere har satt oss i stand til å realisere gjenreisning av Tønsberg Reperbane (per 1.11.2023):

Anders Jahres humanitære stiftelse	1 210 000
Eivind Eckbos legat	200 000
Finn Wilhelmsens stiftelse	1 000 000
Gaveforsterkningsmidler	2 130 000
Jac. O. Lyngaas stiftelse	155 000
Scanrope-veteraner	2 000 000
Sparebankstiftelsen DNB	5 000 000
Sparebankstiftelsen Nøtt. / Tbg	4 250 000
Stiftelsen Randineborg feriesenter	1 150 000
Tønsberg Kommune	2 500 000
Vestfold fylkeskommune	500 000
Vestfold og Telemark fylkeskommune	5 300 000
Andre bidragsyttere og øvrige inntekter	330 000

Dette nyhetsbrevet vil bli oppdatert med jevne mellomrom. Her vil vi orientere om status for prosjektet og ikke minst supplere denne oversikten over bidragsyttere som gjør det mulig for oss å realisere prosjektet.

NYHETSREV

November 2023

Nå bygger vi resten av Reperbanen

Kystkultursenteret har de siste årene arrangert rokonkurranse blant elever ved de fire videregående skolene i distriktet, til stor entusiasme blant de fremmøtte elevene. Foto: Torgny Alstad

Halve reperbanebygget er under tak, og nå har vi støpt ringmuren for de neste 45 meterne, sier Petter Christian Gran, leder av Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter. Ca 20 entusiaster er aktive i prosjektet. Noen jobber med byggetekniske saker og noen med økonomi. Takket være mange bidragsyttere, store som små, klarer vi å gjenreise Reperbanen, sier entusiastene, som er på byggeplassen så å si daglig.

Trekonstruksjonene blir nå produsert på verksted og blir fraktet hit, slik at reisverket er oppe før jul. Planen er at de siste meterne av Reperbanen skal være under tak i løpet av mars, og da vil det også stå REPERBANE på taket, smiler Petter.

Har dere nå penger til å fullføre prosjektet?

- Nå har vi ute tre søknader om støtte, og vi har tro på at vi da får nok penger. Dermed tror jeg ikke det blir stans i byggingen. Men vi trenger nok noen millioner til for å få hele bygget

ferdig med tanke på det elektriske, VVS og mer. Jeg gleder meg til vi har fått maskineriet på plass i Reperbanen og kan starte produksjon av tau, avslutter Petter Christian Gran.

Imponert

- Jeg har aldri opplevd et så aktivt og sprekt kystlag, med svært allsidige aktiviteter, sier Jørn Holme, leder av Norges Kulturvernforbund.

Les mer i midtoppslaget.

Jørn Holme: Lengste langhuset og på den flotteste tomte

Lederen i Norges kulturvernforbund, Jørn Holme, er over seg av begeistring for kystkultursenteret og ikke minst byggingen av Reperbanen.

-Det er enormt viktig for flere generasjoner at vi tar vare på det som er av historie. Her i Tønsberg var det mange seilskuter som var avhengige av mye tauverk, og den gamle reperbanen her var enormt viktig. At ivrige entusiastene nå klarer å bygge opp en så lang bygning og installere gammelt maskineri, er fantastisk, sier Jørn Holme, som nå også er sorenskriver i Tønsberg.

Norges kulturvernforbund har 270.000 medlemmer, mer enn alle de politiske partiene til sammen. Forbundet Kysten, og dermed Loggen Kystlag er med i kulturvernforbundet. Nylig var lederen en hel kveld med på aktivitetene ved Kystkultursenteret.

-Jeg har aldri opplevd et så aktivt

og sprekt kystlag, med svært allsidige aktiviteter. Noen bakte tradisjonsmat, andre sydde og strikket, mens andre laget fender og matter av tauverk. I smia var det aktivitet ved siden av et flott verksted. På sluppen lå en båt for vedlikehold. Det finnes knapt noen større "SFO" for voksne i Norge, smiler Holme. Og så driver de også formidling av kystkultur til barn og voksne. Her kan ungdommer komme og oppleve mestring og forstå hva håndverk er, skryter Holme.

-Hva syns du om det nye reperbanebygget?

- Det blir jo et enormt langhus med mulighet for mange ulike funksjoner i tillegg til at der skal lages tau, eller rep om man vil. At

Jørn Holme, leder i Kulturvernforbundet (t.h.) sammen med fra venstre: Øistein Vidar Aasgaarden, Jan Ove Nesse og Kai Romberg. Foto: Geir Rommetveit

det står TØNSBERG med store bokstaver på taket er bare supert. Da kan til og med de som kommer med fly fra kontinentet se at de er kommet til Tønsberg og Norge.

Når resten av bygget står ferdig, og det også er kommet REPERBANE på taket, er det bare å skryte og takke alle som står bak langbygget på flotteste tomte i Tønsberg.

Foto: Runar Tveiten

Innbyggerne følger med

Vi har tatt en tur i Ollebukta og spurt forbi passerende om Reperbanen.

Tanja Gamlesæther

Jeg hadde hørt at den skulle komme, og det er stas at det historiske blir tatt vare på. Jeg synes det er bra at dere bygger, og det ser også fint ut. *Hva synes du om bokstavene på taket?* - Det er jo bare flott med TØNSBERG, og jeg ser fram til at det også kommer REPERBANE på resten. *Får du noe glede av bygget, tror du?* - Ja, det regner jeg med. Det blir jo byens lengste festlokale, vil jeg tro, så der kan det bli lange fester, ler Tanja.

- Vi har tidligere hatt både dåp og konfirmasjon i lokalene ved Kystkultursenteret, og i den nye reperbanen blir det jo enda bedre plass. Jeg ser for meg at der kan bli mange ulike arrangementer, sier Tanja og rusler videre sammen med hunden.

Kea Ridal og Florian Lappert

De to tyske arkitektstudentene er i Tønsberg for første gang og vandrer langs brygga i Ollebukta. -Vi er jo ikke i tvil om hvilken by vi er i når vi ser over til den andre siden. Men hva slags bygg er det? Vi forteller at det også skal komme REPERBANE på taket når bygget er forlenget, og da ler Kea og Florian godt og lurer på om jeg har vært i Hamburg. - Så flott at de skal lage rep på gamlemåten igjen der borte, sier Florian. - Men ville det ikke vært finere å ikke bygge 95 meter sammenhengene, men lage et åpent rom mellom to reperbanebygninger, foreslår Kea. - Men da vil det kanskje ikke være så lett å lage langt rep, mener Florian, og Kea er enig. - Vi har vært i mange havnebyer i Norden nå, men aldri sett så mange småbåter samlet inne i en by. Dette er virkelig flott!

Tekst og foto fra Ollebukta: Geir Rommetveit

Kristian Lindholm

Jeg har jo båt her i Ollebukta og følger med på utviklingen av den nye reperbanen med glede. Jeg synes det er tøft. Bygget ser veldig bra ut, og langt penere enn den "sikringsanstalten" som ligger rett bak. Den ser jo ut som at elevene fengsles inne, smiler Kristian. *Men hva skal reperbanen brukes til?* - Der skal gammel maskin settes inn og produsere rep – eller tau. *Blir det for salg, eller?* - Det kan nok bli både for salg og demonstrasjon av hvordan rep ble laget i den gamle fabrikk.

- Jeg synes dette er veldig spennende, og det er viktig av den maritime historien blir trukket fram i lyset.

- *Hva synes du om de store bokstavene på taket?* - Det er bare tøft og sammen med bygningen setter det sitt preg på byen. Det er en mye finere arkitektur enn de legoklossene som ligger ved kanalen lenger nord i byen, mener Kristian, som også ser fram til at det skal bli mulig å gå langs kanalen forbi Reperbanen og helt til gangbrua inne i byen.

Kanalen som byrom

Tønsberg kommune har etablert et prosjekt kalt Kanalen som byrom. Våren 2021 skal Tønsberg bystyre behandle de anbefalinger som fremkommer i det mulighetsstudiet som landskapsarkitektene Bjørbekk og Lindheim har utarbeidet.

I prosessen er det blant annet lagt fram en idekatalog hvor mange av byens organisasjoner og innbyggere har kommet med innspill, deriblant Tønsberg Kystkultursenter. I så godt som samtlige innspill er det lagt vekt på å skape en bryggepromenade/kyststi på begge sider av Kanalen.

Reperbaneprosjektet utgjør en viktig del av denne promenaden, og det mangler nå bare en kort strekning før byens innbyggere kan gå langs vannet, fra Kanalbrua til Tønsberg bru, på begge sider av Kanalen.

Tønsberg Kystkultursenter har vært en av initiativtakerne og katalysator i arbeidet med å få på plass en bryggepromenade. Realisering av reperbanebrygga har trolig medvirket til fremskynding av disse planene.

Tønsberg Kystkultursenter

Tønsberg Kystkultursenter ligger vakert til på Nøtterøysiden av Kanalen i Tønsberg.

Senteret er tilholdssted for Loggen Kystlag og ishavsskuta Berntine. Loggen Kystlag har ansvaret for driften av de fem bygningene på senteret: Riggerloftet, Sjøbua, Ladestasjonen, Verkstedet og Torpedomagasin.

Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter er organisert som en ideell ikke-økonomisk stiftelse. Stiftelsen (STK) ble etablert i 1991.

Stiftelsen har inngått en avtale med Tønsberg kommune om vederlagsfri disposisjonsrett til området. Stiftelsen er eier av alle bygningene og har stått for den ytre restaureringen av bygningene. Loggen Kystlag har ansvar for den indre restaureringen.

Tønsberg Kystkultursenters prosjekt-filosofi er «Vern gjennom bruk». Det er samme filosofi som Forbundet Kysten har for sin landsomfattende virksomhet.

Kjøp din egen bryggeplank

Leder av Loggen Kystlag, Arne Steinsbø og leder av Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter, og prosjektleder av reperbaneprosjektet, Petter Chr. Gran benytter enhver anledning til å selge bryggeplank. Foto: Torgny Alstad

Mer enn 100.000 kroner er kommet inn i støtte til reperbaneprosjektet i form av bidrag fra enkeltpersoner.

På den del av brygga som vender mot vannet - der bryggepromenaden skal gå - er det plass til ca 600 planker á fem meters lengde som er til salgs til dem som ønsker å støtte reperbaneprosjektet. Vi har fortsatt ledige planker. Bidra med din bryggeplanke, og du får ditt (eller barnebarnas) navn inngravert i et messingskilt.

Kontakt via post@loggenkystlag.no eller besøk oss på Kystkultursenteret. Der kan du kan få mer informasjon om hvordan å støtte opp om reperbaneprosjektet.

Takk til våre bidragsyttere

Følgende bidragsyttere har satt oss i stand til å realisere gjenreisning av Tønsberg Reperbane:

Anders Jahres humanitære stiftelse	1 000 000
Sparebankstiftelsen Nøtterøy og Tønsberg	1 250 000
Tønsberg kommune	2 500 000
Vestfold fylkeskommune	500 000
Eckbos Legat	200 000
Gaveforsterkningsmidler	1 287 000
Scanropeveteraner (Randineborg Feriefond)	2 000 000
Stiftelsen Randineborg Feriefond	1 150 000
Bomlista Nøtterøy	31 200
Salg av Bryggeplank	115 000

Dette nyhetsbrevet vil bli oppdatert med jevne mellomrom. Her vil vi orientere om status for prosjektet og ikke minst supplere denne oversikten over bidragsyttere som gjør det mulig for oss å realisere prosjektet.

NYHETSBREV

Illustrasjon: W&B arkitekter AS

Reperbanebrygga er på plass

Så fikk vi det til, slik som vi pleier. I midten av desember 2020 kom dekket på reperbanebrygga på plass. Med det får man et visuelt inntrykk av hvordan reperbanebygget vil få en framtrødende plass i bybildet, sier prosjektleder og leder av Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter, Petter Chr. Gran.

Den 1600 kvadratmeter store bryggekonstruksjonen holdes oppe av 66 pæler som er forankret i Tønsbergmorenen. Grunnforholdene under brygga er krevende, og noe av det som holdt spenningen oppe høsten 2020, var hvor dypt man måtte stemple stålkjernene før man nådde fast grunn. Tidligere prøver og erfaringer som ble gjort da Færder videregående skole ble bygget, viste svært variable dybder langs det 100 meter lange strekket. ABT Bygg AS, som har stått ansvarlig for grunnarbeidene, tok utgangspunkt i en gjennomsnittlig lengde på 20 meter for de 66 pælene. Og det holdt med få meters feilmargin.

Etter pæling ble dragere sveiset på og man kunne starte arbeidet med å platelegge kaia. Mens selv pælingen ble satt bort til fagfolk, var det dugnadsgjengen ved Kystkultursenteret som sto for arbeidet med å legge ut og feste de anslagsvis 200 stålplatene som utgjør selve dekket av brygga. I løpet av våren 2021 skal det fylles på betong slik at brygga holder vekten av selve reperbanebygget.

- Jeg vil benytte anledningen til å takke alle de som har bidratt til at vi har klart å realisere brygga, enten det er økonomiske bidragsyttere eller frivillige som har bidratt med dugnadsarbeid, sier Gran.

Nå står selve reperbanebygget for tur

Etter at brygga er på plass går reperbaneprosjektet over i en ny fase. Nå skal bygget detaljprosjekteres og resten av finansieringen skal på plass.

- At brygga allerede er fullfinansiert vil gjøre det lettere å skaffe kapital til det resterende arbeidet med å gjenreise Reperbanen. Vårt mål er å hente inn 10 millioner kroner i løpet av 2021, sier Petter Chr. Gran.

Brygga vil også utgjøre en viktig del av visjonen om en bryggepromenade langs kyststripa på begge sider av Kanalen. - Det at reperbanekaia nå står ferdig vil trolig fremskynde disse planene, sier Gran.

Det er også utarbeidet et driftskonsept for reperbanebygget. Du kan lese mer om dette på neste side.

Reperbanebrygga

Høsten 2020 startet pæling ved reperbanekaia. 66 pæler ble slått ned til tønbergmorenen. Deretter ble det lagt solide jerndragere som skal bidra til å stabilisere bryggekonstruksjonen. Her et lite utvalg bilder fra arbeidet med reperbanebrygga. Utlekking av stålplatene ble i stor grad gjort på dugnad og sparte prosjektet for betydelige kostnader.

Flere arbeidslag bidro med dugnad i desember 2020 for å få på plass dekket på reperbanebrygga. Denne gjengen fikk æren av å legge på den siste stålplata. Foto: Torgny Alstad.

Det ble utført arbeid med reperbanebrygga utover høsten 2020. 66 pæler er slått ned i tønbergmorenen og deretter sikret mot korrosjon ved hjelp av utenpåliggende stålrør fyllt med betong. Foto: Runar Tveiten.

Tre pilarer

Tønsberg var lenge en av de ledende sjøfartsbyer og Tønsberg Reperbane var en viktig industribedrift i mer enn 200 år. Selve reperbanen var i sin glansperiode en av verdens lengste overbygde reperbaner.

Reperbanebygget reises på en bryggekonstruksjon i Kanalen og vil strekke seg i 110 meters lengde parallelt med kystlinjen. Selve repslagmaskineriet fra den gamle Reperbanen vil utgjøre en sentral del av formidlingsoppdraget. Maskineriet er forsvarlig lagret i påvente av igjen å kunne få en plass i Reperbanebygget.

Aktiviteten knyttet til Reperbanen vil basere seg på tre hovedpilarer: **Sjøfarts- og industrihistorie, ivaretagelse av tradisjonelle håndverksfag gjennom rep- og tauproduksjon, og en arena for ungdom som ønsker å se verdien av kystkultur.** I tillegg skape forståelse for kystkulturens betydning for gründervirksomhet, innovasjon og verdiskapning.

Reguleringsplanen for brygga og bygningen er godkjent, det samme er rammetillatelsen. Bryggekonstruksjonen var ved inngang til 2021 tilnærmet ferdig. Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter går nå over i neste fase for å finansiere oppsetting av selve bygningskroppen.

Nyhetsbrev

Dette nyhetsbrev er utgitt av reperbaneprosjektet i regi av Stiftelsen Tønsberg Kystkultursenter.

Nyhetsbrevet inngår også som et vedlegg til den mer omfattende prosjektbeskrivelse som finnes om Reperbaneprosjektet. Denne prosjektbeskrivelsen kan lastes ned fra www.loggenkystlag.no/reperbanen-2/

Samarbeid om kystkultur

Det er god aktivitet i Loggen Kystlag, selv i disse koronatider. Vi har inngått flere intensjonsavtaler som skal sikre oss mer aktivitet og formidling av kystkultur ved senteret, sier leder av Loggen Kystlag, Arne Steinsbø.

Reperbanebygget og kaiområdet vil gi oss mulighet til å videreutvikle aktiviteten ved Kystkultursenteret. Ikke minst er det viktig at vi i større grad engasjerer barn og unge.

Tradisjonelle håndverksfag

En arbeidsgruppe bestående av Forbundet Kysten, Færder videregående skole og Loggen Kystlag, jobber med å utvikle et skoletilbud som ivaretar små tradisjonelle håndverksfag. Dette forslaget skal legges frem for departementet våren 2021.

Redningsselskapet/Sjøspeiderne

Vi har inngått en intensjonsavtale med Redningsselskapet Ung om å etablere et aktivitetssenter ved Kystkultursenteret våren 2021. Planarbeidet er godt i gang. Her håper vi også å få integrert en Sjøspeidergruppe rundt samme konsept.

Videregående skoler

Vi har inngått en intensjonsavtale med de fem videregående skolene i kommunene Tønsberg og Færder, om at vi i Loggen Kystlag bygger og gir en pram til hver skole. Hver skole har selv vedlikeholdsansvaret.

Hvert år før skoleavslutning arrangeres det en ro-konkurranse mellom skolene på kanalen foran Kystkultursenteret. På land vil det den dagen være aktiviteter og underholdning for hele familien. Båtene og opplegget skal være klart til skoleavslutning 2022.

Godt synlig i bybildet

Det er mange som legger en tur langs Kanalen, og flere har spurt om hva som skal gjøres utenfor Færder videregående skole og Kystkultursenteret

I vinter var det derfor behov for å få opp en større informasjonsplakat som forteller om prosjektet, fremdriften og om de bidragsyttere som støtter reperbaneprosjektet. Responsen fra de forbigående er udelt positiv.

Interessen for Reperbanen er stor. Petter Chr. Gran og Per Olaf Lia ser det som en hyggelig oppgave å informere om prosjektet. Her med plakaten som er satt opp på Sjøbua. Foto: Torgny Alstad

